

ਹੈਪਟਾਇਟਿਸ C : ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੀ ਜਾਣਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ

ਹੈਪਟਾਇਟਿਸ C, ਹੈਪਟਾਇਟਿਸ C ਵਾਇਰਸ ਕਰਕੇ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਲਾਗ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਖੂਨ ਵਿਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਵਾਇਰਸ ਸਿਰੋਸਿਸ ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਸਮੇਤ ਜਿਗਰ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਓਨਟਾਰੀਓ ਵਿਚ 110,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕ ਹੈਪਟਾਇਟਿਸ C ਵਾਇਰਸ ਦੀ ਲਾਗ ਨਾਲ ਪੀੜਤ ਹਨ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਲੱਛਣ ਨਜ਼ਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ ਅਤੇ ਓਨਟਾਰੀਓ ਦੇ ਲਗਭਗ 35,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਲਾਗ ਨਾਲ ਪੀੜਤ ਹਨ।

ਇਸਦੀ ਲਾਗ ਕਿਵੇਂ ਫੈਲਦੀ ਹੈ

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਖੂਨ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਹੈਪਟਾਇਟਿਸ C ਨਾਲ ਲਾਗ ਲੱਗਣ ਦਾ ਜੋਖਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਲਈ:

- ਵਰਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸੂਈਆਂ ਜਾਂ ਸਿਰਿੰਜਾਂ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨਾ
(ਸਟੀਰਾਇਡ, ਨੁਸਖੇ ਜਾਂ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ)
- ਕੁਕਰਸ, ਕਾੱਟਨ, ਕ੍ਰੈਕ ਕੋਕਿਨ ਅਤੇ ਵਾੱਟਰ ਪਾਈਪਸ ਵਰਗੇ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਉਪਕਰਣ ਸਾਂਝੇ ਕਰਨੇ (ਭਾਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਵਾਰੀ ਜਾਂ ਥੋੜੀ ਦੇਰ ਲਈ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਸਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ)
- ਕੋਕਿਨ ਜਾਂ ਹੋਰਨਾਂ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨੂੰ ਸੁੰਘਣ ਲਈ ਕੰਮ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਤੀਲੇ, ਬਿਲ ਜਾਂ ਹੋਰਨਾਂ ਭਾਂਡਿਆਂ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨਾ
- 1992 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖੂਨ ਬਦਲਣਾ ਜਾਂ ਖੂਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ
- ਨਿਡਲ-ਸਟਿਕ ਨਾਲ ਜ਼ਖ਼ਮ
- ਅਜਿਹੇ ਉਪਕਰਣ ਨਾਲ ਖੁਣਵਾਉਣਾ, ਚੁਭੋਣਾ ਜਾਂ ਆਕਿਊਪੰਕਚਰ ਕਰਾਉਣਾ, ਜਿਸਨੂੰ ਕਿ ਉਚਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰੋਗਾਣੂਮੁਕਤ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ
- ਉਪਰ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਸੂਚੀ ਵਿਚਲੇ ਜੋਖਮ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਾਰਕ HIV ਨਾਲ ਵੀ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ (HIV) ਨਾਲ ਸਹਿ-ਲਾਗ ਵੇਖੋ)

ਲਾਗ ਲੱਗਣ ਦਾ ਘੱਟ ਜੋਖਮ:

- ਸੈਕਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਸਰਗਰਮੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਖੂਨ ਦਾ ਸੰਪਰਕ ਜਾਂ ਖੂਨ ਦੇਣਾ-ਲੈਣਾ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ
- ਹੈਪਟਾਇਟਿਸ C ਲਾਗ ਨਾਲ ਪੀੜਤ ਗਰਭਵਤੀ ਔਰਤ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਜੰਮਣ ਵਾਲੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਲਾਗ ਲੱਗ ਸਕਦੀ ਹੈ
- ਰੇਜ਼ਰ, ਦੰਦਾਂ ਦਾ ਬੁਰਸ਼, ਚਿਮਟੀ, ਮੈਨੀਕਿਓਰ ਜਾਂ ਪੈਡੀਕਿਓਰ ਵਰਗੇ ਉਪਕਰਣ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨੇਲ-ਕਲਿੱਪਰ) ਸਾਂਝਾ ਕਰਨਾ

ਲਾਗ ਤੋਂ ਖੁਦ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਬਚਾਓ

- ਸੂਈਆਂ ਜਾਂ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਾਲੇ ਉਪਕਰਣ ਸਾਂਝੇ ਨਾ ਕਰੋ
- ਰੇਜ਼ਰ, ਦੰਦਾਂ ਦਾ ਬੁਰਸ਼, ਚਿਮਟੀ, ਮੈਨੀਕਿਓਰ ਜਾਂ ਪੈਡੀਕਿਓਰ ਉਪਕਰਣ ਵਰਗੀਆਂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਨਾ ਕਰੋ
- ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਖੂਨ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿਚ ਆਉਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਸੁਰੱਖਿਆਤਮਕ ਦਸਤਾਨੇ ਪਾਓ
- ਸੈਕਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਸਰਗਰਮੀ ਦੌਰਾਨ, ਖੂਨ ਨਾਲ ਖੂਨ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਤੋਂ ਬਚੋ
- ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਖੁਣਵਾ ਰਹੇ ਹੋ ਜਾਂ ਕਿਤੇ ਮੋਰੀ ਕਰਵਾ ਰਹੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਓ ਕਿ:
 - (a) ਜਿਹੜੀ ਸੇਵਾ ਤੁਸੀਂ ਚੁਣਦੇ ਹੋ, ਉਹ ਨੋਮਬੱਧ ਜਾਂ ਜਾਂਚੀ ਹੋਈ ਹੈ
 - (b) ਸੂਈ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਵਲੋਂ ਹੀ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ (ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਆਕਿਊਪੰਕਚਰ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾ ਰਹੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਇਹ ਗੱਲ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਓ ਕਿ ਸੂਈਆਂ ਰੋਗਾਣੂਮੁਕਤ ਹਨ
 - (c) ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਉਪਕਰਣ ਰੋਗਾਣੂਮੁਕਤ ਹਨ

ਹੈਪਟਾਇਟਿਸ C ਵਾਇਰਸ ਤੁਹਾਡੇ 'ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਅਸਰ ਪਾ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਇਲਾਜ ਤੋਂ ਬਿਨਾ 80 ਫੀਸਦੀ ਹੈਪਟਾਇਟਿਸ C ਲਾਗ ਵਧਕੇ ਚਿਰਕਾਲੀ ਹੈਪਟਾਇਟਿਸ C ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਬਿਮਾਰੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਜਿਗਰ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। 10 ਤੋਂ 20 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਚਿਰਕਾਲੀ ਹੈਪਟਾਇਟਿਸ C ਸਿਰੋਸਿਸ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। 20 ਤੋਂ 40 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਜਿਗਰ ਦਾ ਕੈਂਸਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਆਮ ਲੱਛਣ

ਕਿਉਂਕਿ ਹੈਪਟਾਇਟਿਸ C ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਅਖ਼ਤਿਆਰ ਕਰ ਲੈਂਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਵੀ ਲੱਛਣ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਲੱਛਣ ਉਭਰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਹਨਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ:

- ਪੀਲੀਆ (ਤੁਹਾਡੀ ਚਮੜੀ ਜਾਂ ਅੱਖਾਂ ਪੀਲੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ)
- ਤੁਹਾਡੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ ਖ਼ਾਰਸ਼ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ

ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਹੈਪਟਾਇਟਿਸ C ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਅਸਰ ਹੇਠ ਆ ਗਏ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਉਪਲਬਧ ਕਰਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਮਿਲੋ।

ਹੈਪਟਾਇਟਿਸ C ਦਾ ਪਤਾ ਕਿਵੇਂ ਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਹੈਪਟਾਇਟਿਸ C ਦੇ ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿਚ ਆਏ ਹੋਵੋ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਉਪਲਬਧ ਕਰਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਕਹੋ ਕਿ ਉਹ ਤੁਹਾਡਾ ਟੈਸਟ ਕਰੇ। ਜੇ ਟੈਸਟ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਖੂਨ ਵਿਚ ਹੈਪਟਾਇਟਿਸ C ਦੇ ਵਾਇਰਸ ਹਨ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਉਪਲਬਧ ਕਰਾਉਣ ਵਾਲਾ ਇਸਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਦੂਜੇ ਟੈਸਟ ਲਈ ਕਹਿ ਚਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਲਾਗ ਨਾਲ ਪੀੜਤ ਹੋ, ਤਾਂ ਇਲਾਜ ਦੇ ਵਿਕਲਪਾਂ ਬਾਰੇ, ਤੁਸੀਂ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਉਪਲਬਧ ਕਰਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰੋ।

HIV ਦੇ ਨਾਲ ਜੁੜਵੀਂ ਲਾਗ

ਹਿਊਮਨ ਇਮਊਨੋਡੈਫੀਸ਼ੀਐਂਸੀ ਵਾਇਰਸ (HIV) ਅਤੇ ਹੈਪਟਾਇਟਿਸ C ਦੇ ਵਾਇਰਸ (HCV), ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਖੂਨ ਵਿਚ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਕੁਝ ਕਾਰਕ HIV ਅਤੇ ਹੈਪਟਾਇਟਿਸ C, ਦੋਹਾਂ ਲਈ ਇਕੋ ਜਿਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ; ਉਦਾਹਰਣ ਲਈ, ਸੂਈਆਂ, ਕੁਕਰਸ, ਕੱਟਨ, ਕ੍ਰੈਕ ਕੋਕਿਨ ਅਤੇ ਵੱਟਰ ਪਾਈਪਸ ਵਰਗੇ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਕੰਮ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਉਪਕਰਣ ਸਾਂਝੇ ਕਰਨਾ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਬਾਰੇ ਡਿਕਰਮੰਦ ਹੋ ਕਿ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਕੰਮ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਉਪਕਰਣ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੱਗੀ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਹੈਪਟਾਇਟਿਸ C ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ HIV ਦੇ ਟੈਸਟ ਬਾਰੇ ਇਲਾਜ ਦੇ ਵਿਕਲਪਾਂ ਬਾਰੇ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਉਪਲਬਧ ਕਰਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰੋ।

ਇਲਾਜ

ਹੈਪਟਾਇਟਿਸ C ਲਈ ਅਸਰਦਾਰ ਇਲਾਜ ਉਪਲਬਧ ਹਨ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਉਪਲਬਧ ਕਰਾਉਣ ਵਾਲਾ, ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਇਸ ਬਾਰੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਕਿਹੜਾ ਇਲਾਜ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲਏਗਾ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ। ਇਲਾਜ ਵਿਚ 24 ਤੋਂ 48 ਹਫ਼ਤੇ ਲੱਗ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਹੈਪਟਾਇਟਿਸ C ਲਾਗ ਨਾਲ ਪੀੜਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਿਹਤਮੰਦ ਕਿਵੇਂ ਰਖੋ

ਖੂਬ ਅਰਾਮ ਕਰੋ ਅਤੇ ਸ਼ਰਾਬ ਤੋਂ ਬਚੋ। ਥੋੜੀ ਜਿੰਨੀ ਪੀਤੀ ਹੋਈ ਸ਼ਰਾਬ ਬਿਮਾਰੀ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧਾਏਗੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਦਿਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦੇ ਅਸਰ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰੇਗੀ। ਇਸਤੋਂ ਅਲਾਵਾ ਹੈਪਟਾਇਟਿਸ C ਅਤੇ ਹੈਪਟਾਇਟਿਸ B ਦੇ ਟੀਕਾਕਰਣ ਬਾਰੇ ਤੁਹਾਨੂੰ, ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਉਪਲਬਧ ਕਰਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨਾਲ ਵੀ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਹੈਪਟਾਇਟਿਸ C ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਲਈ ਕੋਈ ਟੀਕਾ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੈਪਟਾਇਟਿਸ C ਹੈ, ਤਾਂ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗ ਨਾ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਬਚਾਓ

- ਖੂਨਦਾਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਲਾਉਣ ਲਈ ਅੰਗਦਾਨ ਜਾਂ ਗੈਰਕੁਦਰਤੀ ਗਰਭਧਾਰਣ ਲਈ ਵੀਰਜ ਨਾ ਦਿਓ
- ਰੇਜ਼ਰ, ਦੰਦਾਂ ਦਾ ਬੁਰਸ਼, ਚਿਮਟੀ, ਮੈਨੀਕਿਓਰ ਜਾਂ ਪੈਡੀਕਿਓਰ ਉਪਕਰਣ ਸਾਂਝੇ ਨਾ ਕਰੋ
- ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਸੂਈਆਂ ਜਾਂ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਦੂਜੇ ਉਪਕਰਣ ਸਾਂਝੇ ਨਾ ਕਰੋ
- ਜੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿਚ ਆ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਉਪਲਬਧ ਕਰਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਦਸਣੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਯਾਦ ਰਖੋ
- ਸੈਕਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਸਰਗਰਮੀ ਦੌਰਾਨ, ਖੂਨ ਨਾਲ ਖੂਨ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਤੋਂ ਬਚੋ

ਹੋਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜਾਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ?

ਹੋਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ:

- ਫੋਨ ਕਰੋ 1-877-234-4343 (TTY) 1-800-387-5559)
- www.hepOntario.ca ਵੇਖੋ
- ਓਨਟਾਰੀਓ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਬਾਰੇ ਵੈਬਸਾਈਟ, www.health.gov.on.ca/hepc